EXUL FORTUNATUS

Extra hæreditarium Patris Regnum,

Per spontaneum pro CHRISTO exilium
Olim in Iaponia
Crucis suffragio, ad Sceptra Crucifixi

PROMOTUS

PAULUS SCIUNGA PRINCEPS

Nunc iterum

Inter lugubres Regis Dolorum ferias,

A Perillustri, Magnifica, ac Prænobili Iuventute Poëtica,
In Alma Universitate & Academia Vilnensi Societatis IESU
Tristiorem in Scenam

REVOCATUS

Anno, Exulantis mortali in Carne, DEI Immortalis 1713. 5. Aprilis.

FUNDAMENTUM.

FErtilis in Martyrij laureas ager Iaponicus, sæpiùs etiam Christi Confessoribus, Regales pullulavit in adoreas. Argumentum sanè dedit vel in solo (inter trecenta aliorum, Regum Floribus inscripta Purpuratorum Nomina) Principe PAULO SCIUNGA; qui contra severum Cæsaris Patrisq; mandatum baptizatus, cùm cæpisset zelosissimè idololatriam extirpare, extrema sibi ob id Parente Rege minante, sponte se in exilium, quod speraverat, abjectis Regiæ dignitatis insignibus confert, solâ in comitem, afflictionisq; suæ solatium assumptâ Crucifixi Christi effigie, extra hæreditarium Regnum feliciùs sidereis asserendus sceptris Exul Fortunatus. *P. Dan: Bartoli Hist: Iap: p. 1. l. 5.*

PROLOGUS.

Superstitio Iaponica, Genium Pauli Principis ad Paterni Regni invitans thronos, Flaminiam signat per substrata Martyrum ossa: sed ad Religionis Orthodoxæ adventum, inter dehiscentis terræ flammas absorbetur; canente Pæanem Religione, & fortunatiorem Appiam, ad cælestium Regnorum diademata, per Cruces monstrante, docenteq; in Cruce Christi Regnum concludi.

PARS PRIMA.

Inductio I. Sciunga Princeps major-natu, meditante Patre Iamata, ob ætatem provectam, Regnum in alterutrum Filiorum devolvere, ut exploret affectus Procerum, renuntiat simulatè successioni in Paternum Regnum, ultimæq; declarationis loco subdit: *Caduca sceptra, nostra non tanget manus.*

Inductio II. Dimissis interea Proceribus, convenit Magum, consulturus an sperare debeat successionem in Paternos thronos; à quo, ancipiti præsagio in spem erigitur, dicente: *Extra Paterna Regna, Te Regnum manet.*

Inductio III. Digressus à Mago Sciunga, dum præsagas voces mente revolvit, ad Parentem Regem per Ephebum evocatur, plenus spei, à Patre sibi successionem in Regnum conferendam.

Inductio IV. Iamata Rex senio gravis, convocatis Regni sui Proceribus, successorem sceptris designaturus, proponit utrumq; Filium, alterutrum liberè ad Regales fasces promovendum. Eligitur concordibus omnium suffragijs Kazusa minor-natu, utpote addictior sacrilegis Iaponum sacris. Adhortatur Neo-Electum Parens, ut avitam Iaponum Religionem, juxta Decreta Cæsaris, per extrema Christianorum exitia tueatur: Sciungam verò dubio solatur omine dicens: *Et tu Paterna sceptra si voles, reges.*

Inductio V. Sciunga advertens se exclusum Paterno contra spem omnem Regno, agitur in furorem; dumq; præ iracundia, extrema Patri & Fratri minatur, incidit in Christianum occultum, natione Lusitanum, Christiernum nomine: cum quo inita familiaritate (dummodo iræ & vindictæ satisfiat) jurat, traditurum se cum Patre & Fratre Regnum Lusitanis, *imò & seipsum.* Promittit suam operam Christiernus: insinuans tamen id periculosum esse, si Patri innotuerit, ex parte verò Lusitanorum ferè impossibile, ob potentiam Parentis Regis, malè ominosis præcavet verbis: *Regnum capesses, sceptra cùm prendes crucis* (crucem intelligens, quâ rebelles puniri solent) *lymphasq; durus quando stillabit silex:* quibus dictis, digrediuntur.

CHORUS.

Religio, sæviente in Iaponia persecutione, ex cæsorum Christianorum capitibus erigit Capitolium, ad illudq; invitat Genium Sciungæ: quem Regalibus exornatura insignibus, pro aureo diademate, spineam capiti imponit tæniam, pro Sceptro Crucem manibus inserit, atq; pro Purpura candidum humeris circumdat pallium: demonstrans, gratiæ baptismalis conscientiæq; candorem purpuram esse, quâ in cælestis Regni candidatos, mortales authorantur.

PARS SECUNDA.

Inductio I. Sciunga inter ruminandum perplexa Christierni verba: *Regnum capesses, &c.* sopore pressus, videt per somnium, à Genio Parentis Iamatæ sibi offerri sceptrum, dicique: *Sceptrum capesse, purpuram candor dabit:* quod dum libens arripit, in evigilantis manibus in Crucem non sine ingenti stupore transmutatur: putatq; jam verificari illud: *Regnum capesses, sceptra cùm prendes crucis* item illud: *Extra Paterna Regna, Te Regnum manet,* scilicet somniatum.

Inductio II. Superveniens Christiernus, audito Sciungæ somnio, gratulatur illi (supra spem impleto illo: *Regnum capesses, sceptra cùm prendes crucis*) donatum cælitus in Cruce sceptrum. Addens verò: *Ad sceptra Regni Diva Crux pandet viam,* hortatur ad suscipiendam Christi Religionem per Baptismum, annuente facilè salutari consilio Principe, ut verificetur illud, quod juraverat, *traditurum seipsum Lusitanis:* cùm scilicet tradit se Lusitano in Fide Christi instituendum.

Inductio III. Deducitur Sciunga ad latentem inter prærupta montium (propter persecutiones) Sacerdotem etiam Lusitanum: à quo per Baptismum frigidâ ablui petit ardentissimè. Lamentante Sacerdote ob defectum aquæ, dum se omnes convertunt ad orationem, Sacerdos percussa Cruce rupe, educit aquas miraculosè; quibus ablutus salutariter Princeps, dum candida veste induitur, gaudet impleri illud: *Purpuram candor dabit.* Item *lymphasq; durus quando stillabit silex.*

Inductio IV. Rediens Sciunga à suscepto Baptismo, incidit in Fratrem Kazusam, pro Tribunali sedentem, Cæsareumq; decretum mortis contra Christianos per Præconem promulgantem: quem dum liberè ob crudelitatem arguit, Kazusa indignabundus, se proripit, delaturus Patri, quòd sit Christianus: ad quas minas imperterrito animo, secuturum se illum ad Patrem Sciunga asserit.

CHORUS.

Iaponia, fæcunda Purpurarum & Purpuratorum Mater, applaudit felicitati suæ, tot ex se prodijsse cælestis Purpuræ candidatos, quot Martyrij laureâ Coronatos (Coronatorum autem numerum, 44. annis persecutionis superâsse 38581, ex quibus fuère 87. è Societate IESU, testatur P. Franc: Kardim in Flosculo è Floribus Iapon:) Religio verò ad uberiorem Coronarum & Fidei Christianæ messem, è Vulneribus Salvatoris educit Rubiconem, quo Iaponiæ irrigata novalia, fæcundius succrescant in laureas, Martyrum & Orthodoxæ Ecclesiæ coronarias.

PARS TERTIA.

Inductio I. Kazusa accedit Patrem, accensurus illum contra Fratrem, quem Christianum esse indubitatè asserit. Jubetur proinde à Patre extemplò adesse Sciunga, ut se à suspicione purget.

Inductio II. Advenit Sciunga, fateturq; liberè se Christianum esse. Excandescit irâ Iamata Pater, extrema minatur nisi resipiscat, intrepidè scelus detestante Sciunga. Vertit deinde furorem in preces & blanditias, sed frustra. Kazusa etiam Frater Regnum se illi cessurum spondet, modò desciscat à Christo, ut verificetur illud: *Paterna sceptra si voles, reges:* detestatur Sciunga, veriùs modò dicens: *Caduca sceptra; nostra non tanget manus.* Urgente Patre defectionem, adferuntur idola Xacæ & Amidæ, sed hæc ad Crucis aspectum allisa solo, in cinerem comminuuntur.

Inductio III. Insaniente præ ira Patre, conclamantibus in necem Sciungæ omnibus, jubetur per satellites abripi in theatrum suppliciorum, ut crudeli spectaculo terreatur, sed nullo effectu; gratulante sibi potiùs, quòd brevi (a Patre ad crucem fortasse condemnandus) verificandum arbitretur illud: *Regnum capesses, sceptra cùm prendes crucis:* item illud, quod à Genio Patris audiverat *Capesse sceptra.* Videns Iamata in irritum blanditias minasq; suas recidere, affectu etiam, quo Sciungam prosequebatur permotus, dies aliquot ad deliberationem concedens, abscedit.

Inductio IV. Relictus Sciunga solus, lamentatur frustratum se coronâ Martyrij, consequenter & Regno, quod per Crucem se consecuturum speraverat: abijcit Regiæ dignitatis insignia, solâ contentus (quam in Baptismo susceperat) candoris Purpurâ: relinquit idololatricam Patriam, multa ei vaticinans, ac præsertim fore olim, ut per IESU Socios, Regi Dolorum tota subijciatur. Demum solâ in comitem, ac afflictionis suæ solatium, assumpta Regis Crucifixi effigie, ut impleatur illud: *Extra Paterna Regna, Te Regnum manet,* item: *Ad sceptra Regni Diva Crux pandet viam,* sponte se in exilium quod speraverat confert, extra Patriam, cæleste Regnum quæsiturus, illudq; quod in Baptismo invenerat, majore cum securitate conservaturus Exul Fortunatus.

EPILOGUS.

Apodosis Elegiaca, Regi Dolorum intra mortalitatis exilia, ad Crucis Sceptra promoto, cordialem compassionem instituit.

Ad Majorem DEI Immortalis, mortali in Carne Exulantis Gloriam,
Ejusdemq; Matris Dolorosissimæ Honorem.